

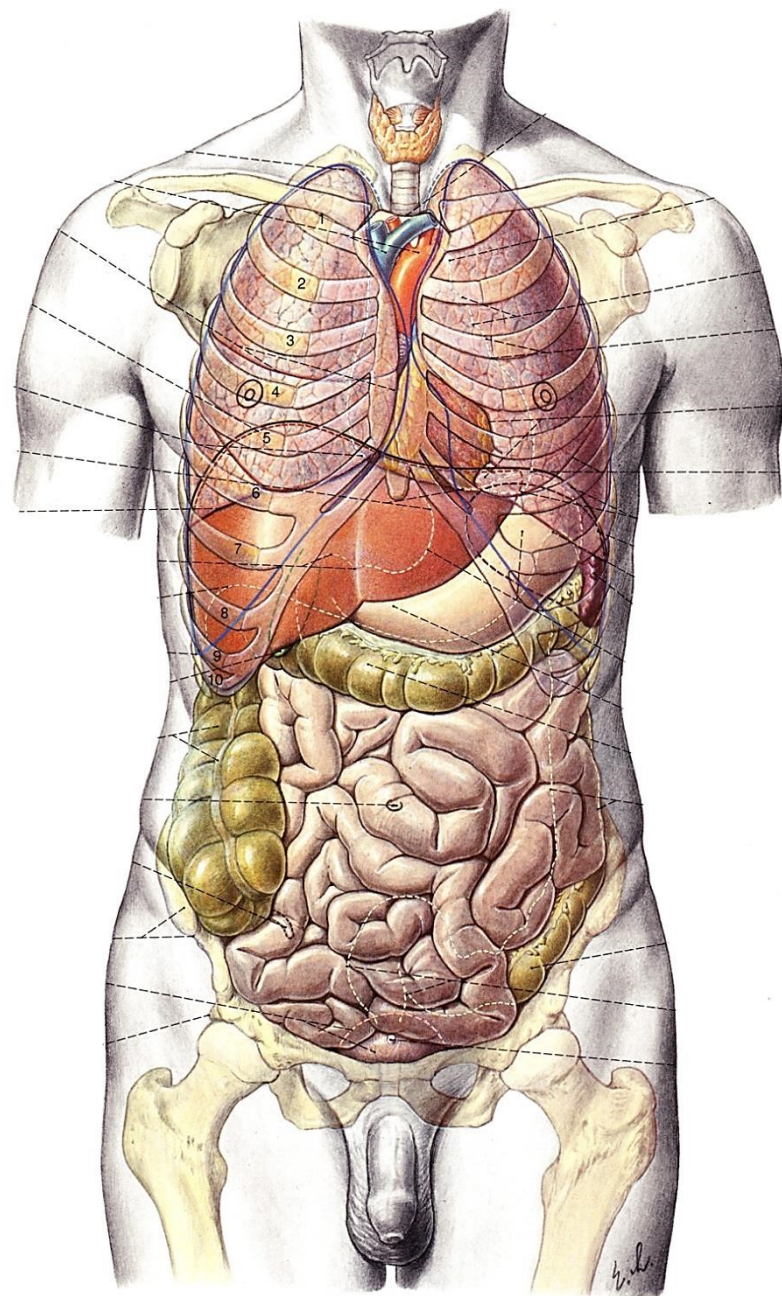
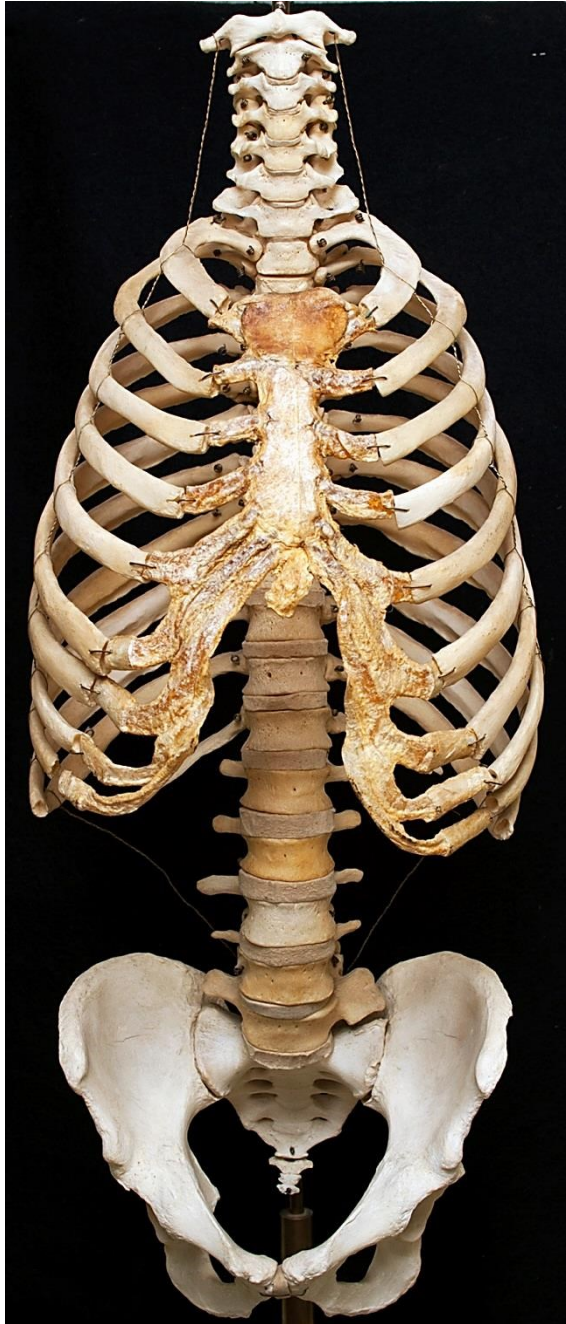

A mellkas felépítése és a rekeszizom

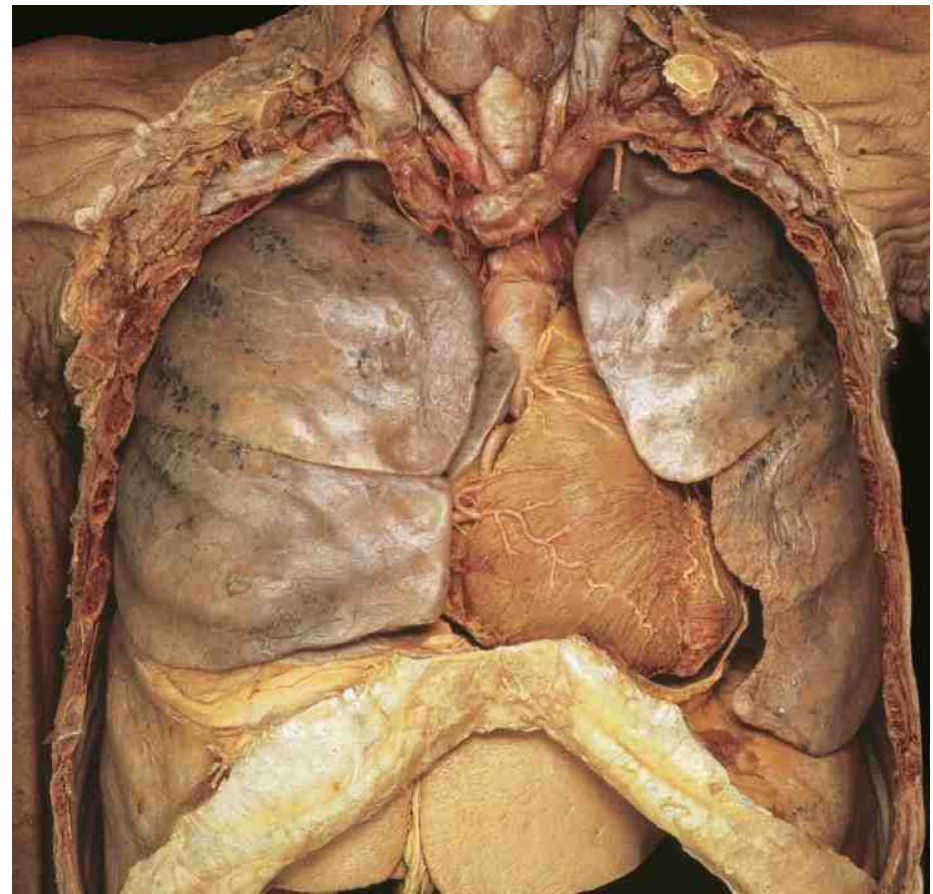
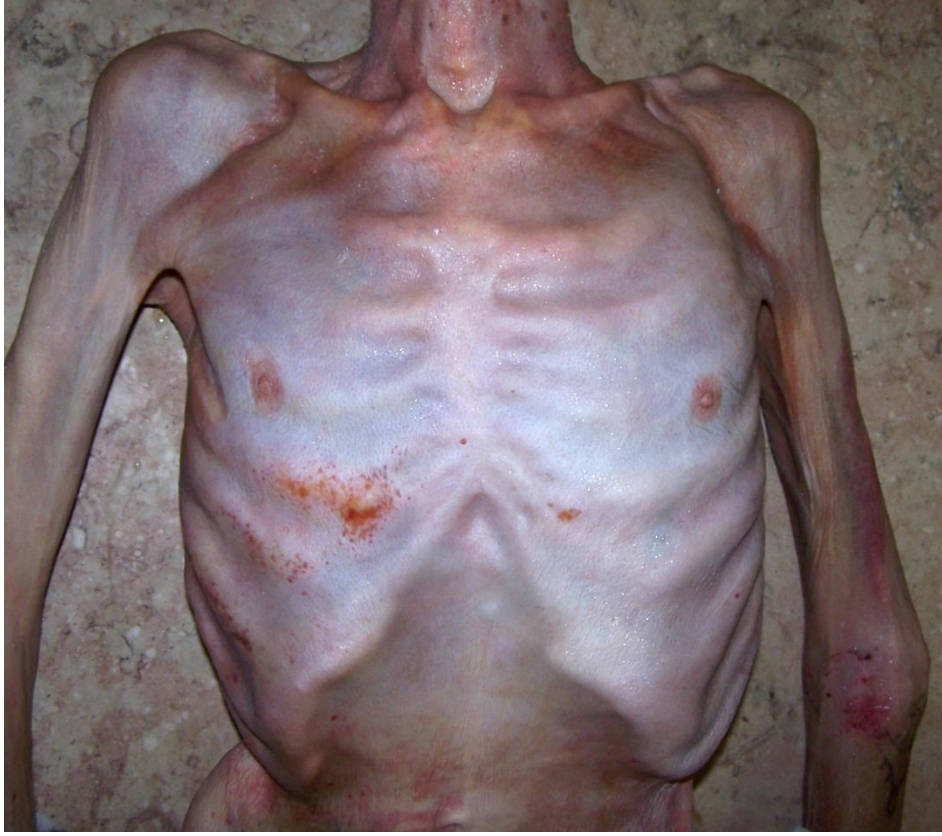
Dr. Pálfi Emese

Semmelweis Egyetem

Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet

Csontos mellkas: 12 háti csigolya, 12 pár borda, sternum

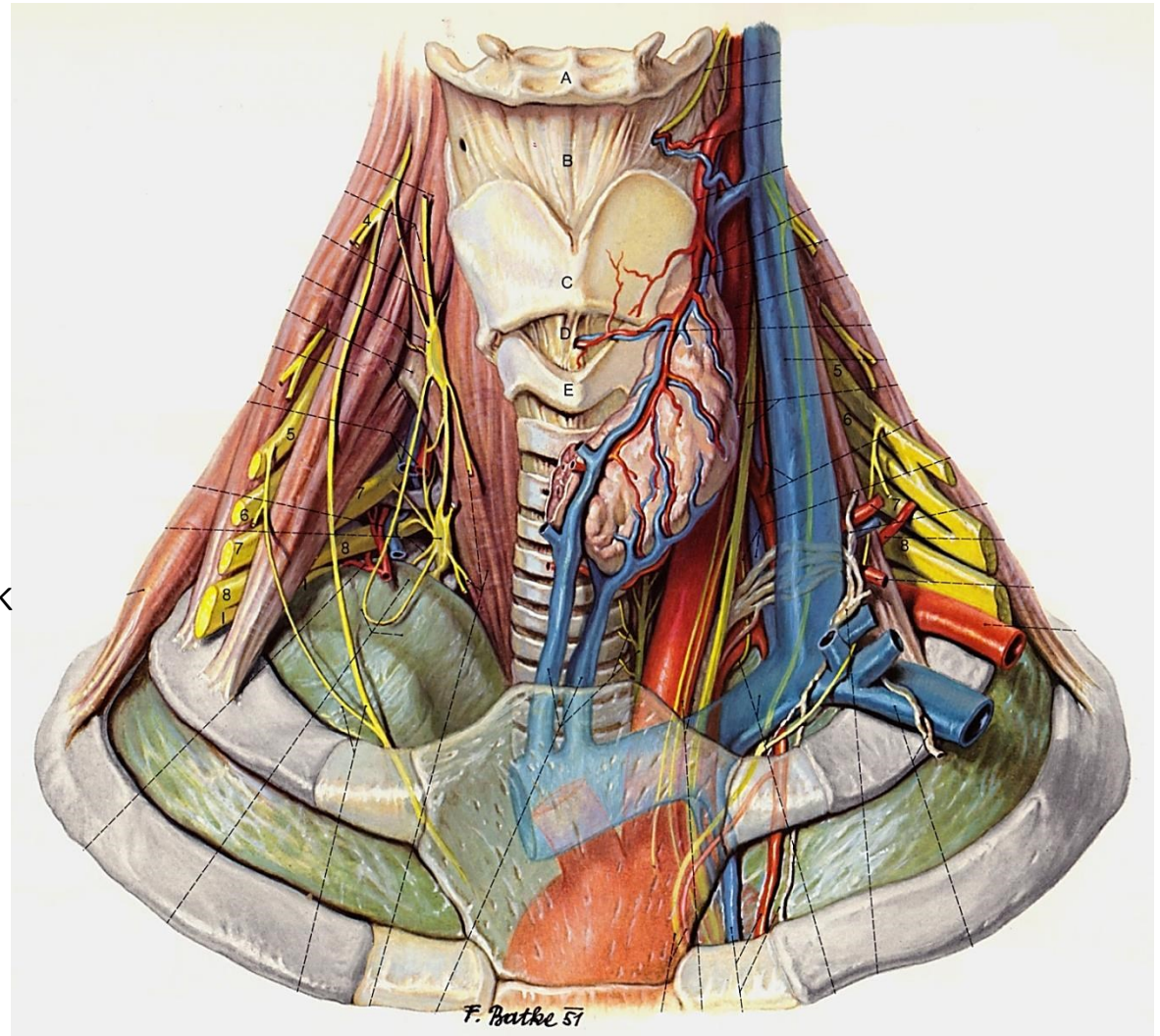

Apertura thoracis superior

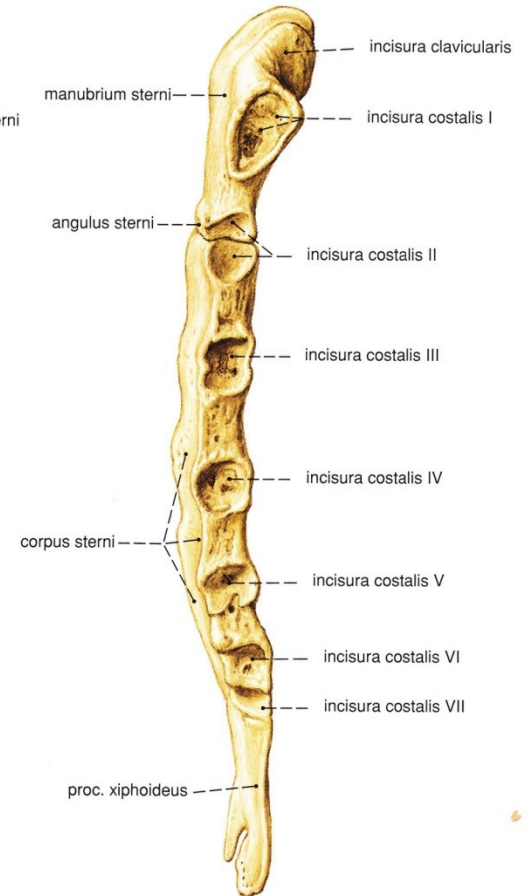
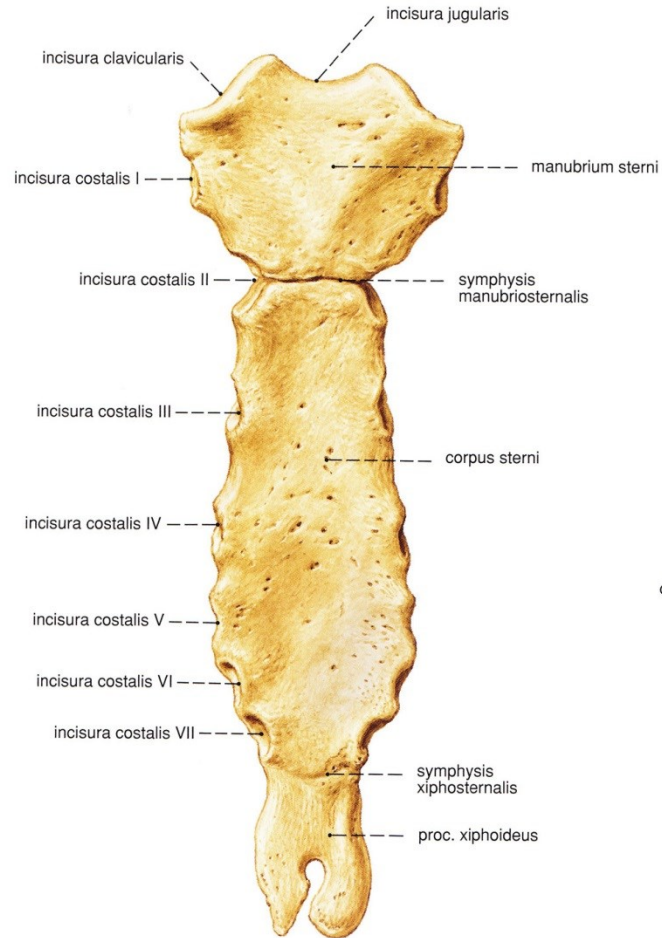
1. hátcsigolya, 1. bordapár
és a manubrium sterni
között

- tüdőcsúcs
- ér- és idegképletek

Klinikum:
felső mellkaskimeneti szindrómák
(Thoracic outlet syndrom - TOS)

Sternum

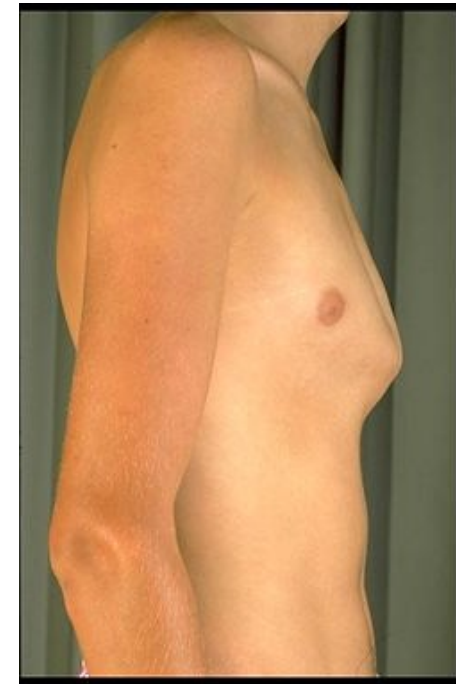

Manubrium + Corpus + Proc. xiphoideus

Pectus excavatum

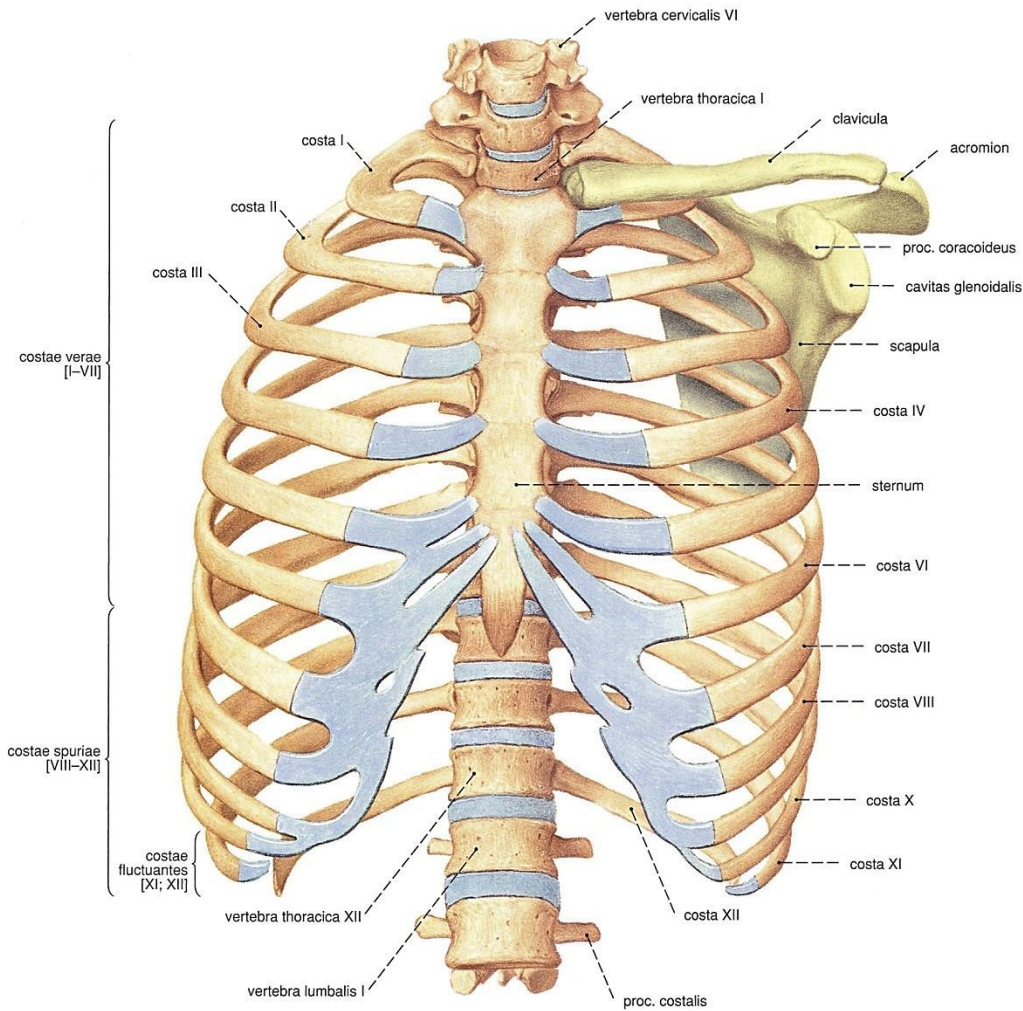

Sternumpunkció!!!

Pectus carinatum

Costae

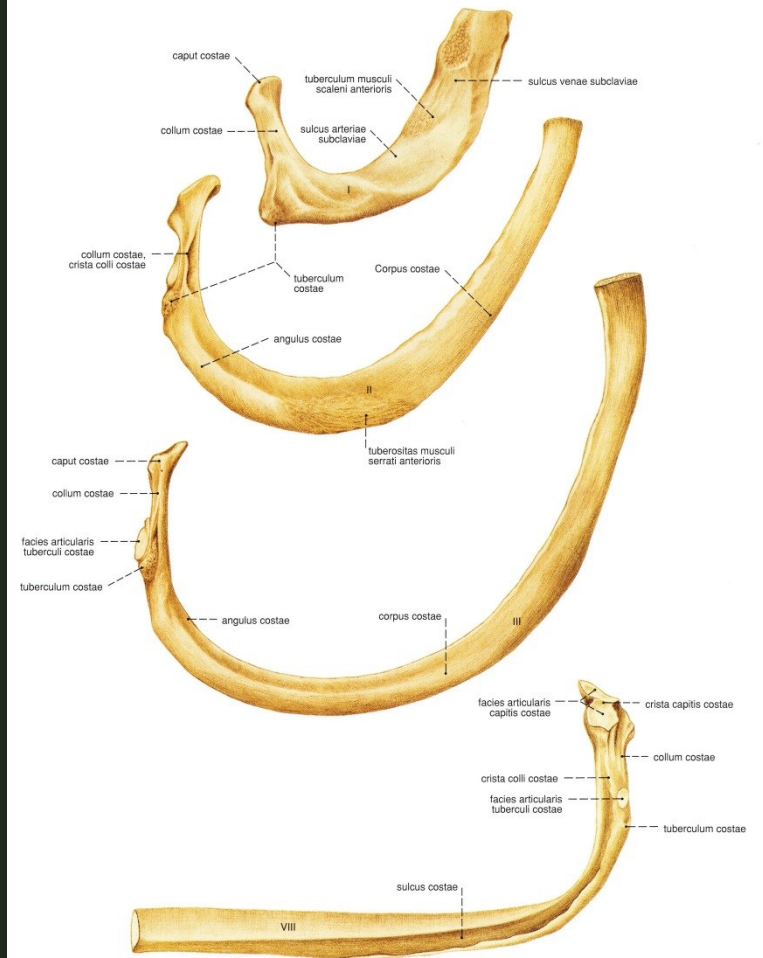
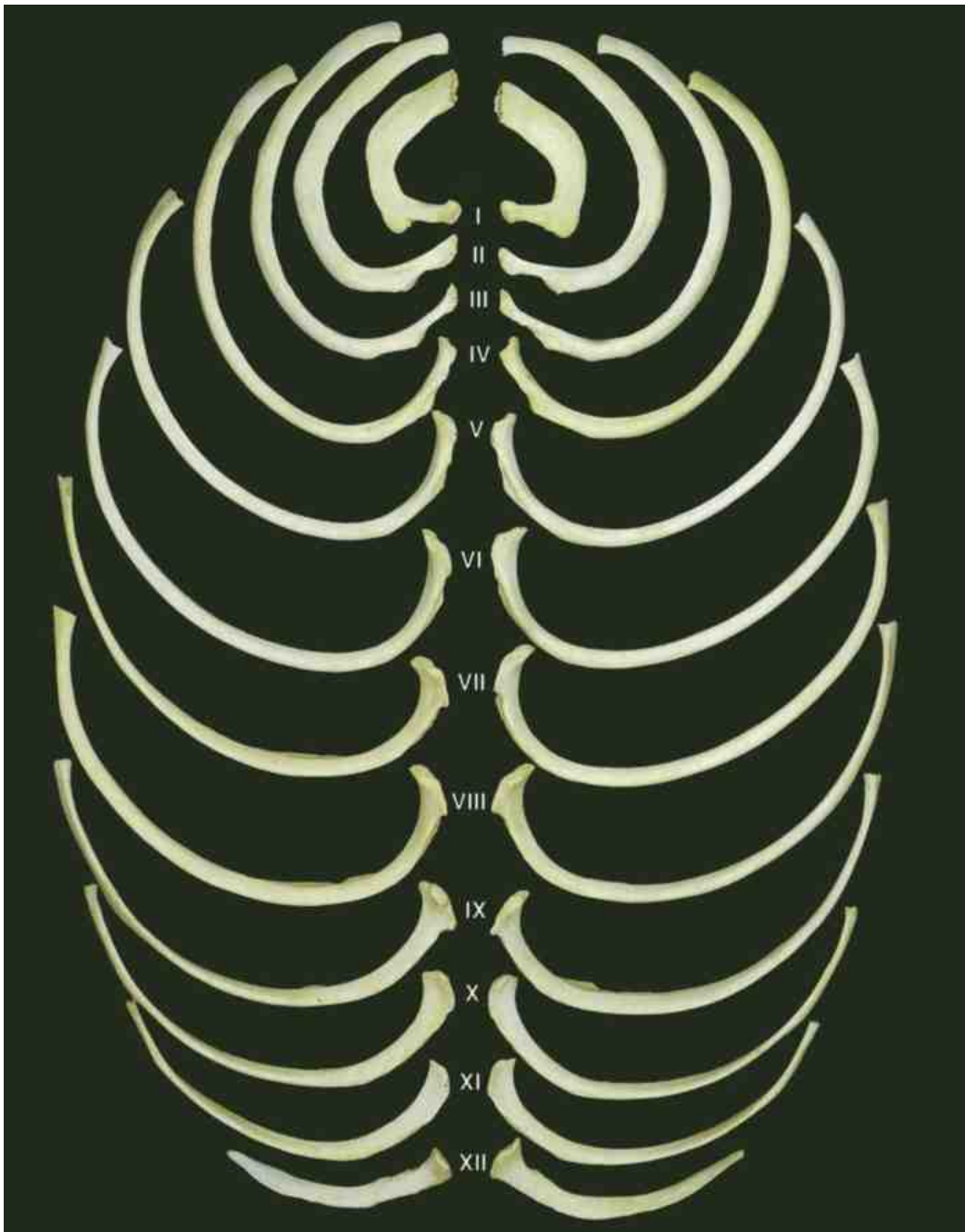

Valódi bordák (I – VII.):
Saját porccal kapcsolódnak a sternumhoz
Costae verae

Álbordák (VIII - XII.):
Costae spuriae

Közös porccal kapcsolódnak a sternumhoz
(VIII – X.)

Nem kapcsolódnak a sternumhoz (XI., XII.):
Lengőbordák
Costae fluitantes

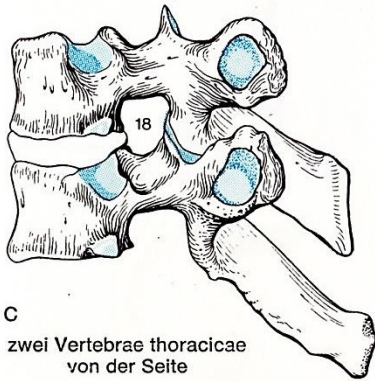
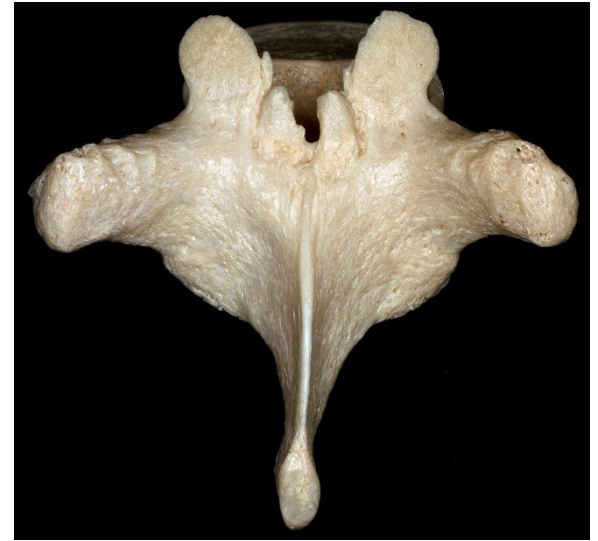

Görbületek:

1. Lapjára
2. Élére
3. Tengelyére

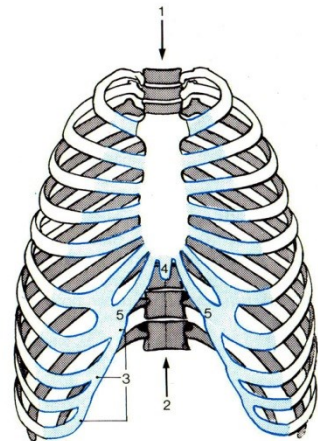
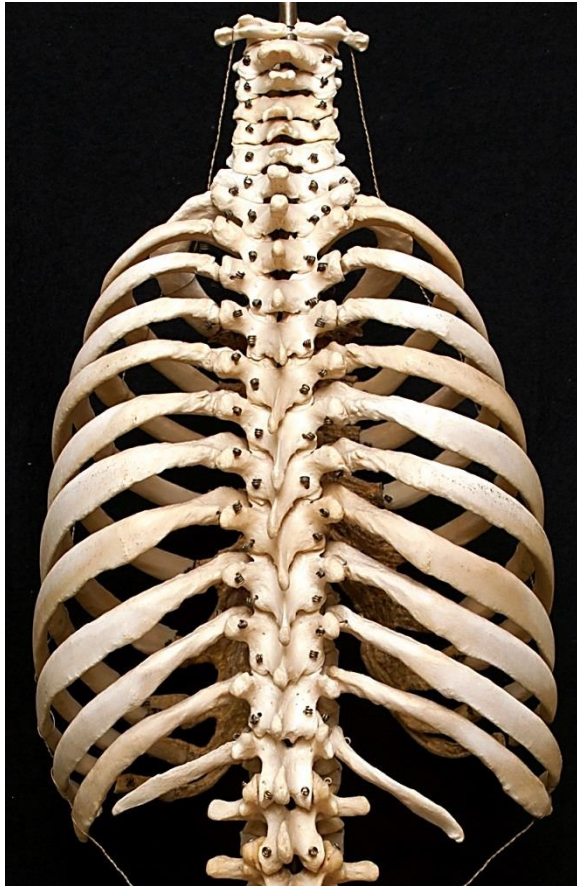
Vertebrae thoracales

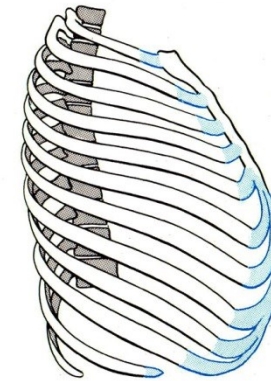
- Kártyaszív alakú test
- Kerek formaen vertebrale
- Proc. spinosus lefelé mutat
- Proc. articularis a frontális síkban
- Ízületi felszín a bordáknak

Minden borda a saját csigolya fovea costalis superiorával és fovea costalis processus transversijével, valamint a felette levő csigolya fovea costalis inferiorával ízesül.

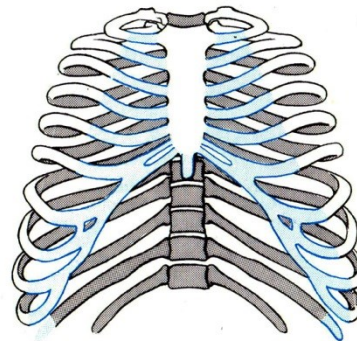
Kivétel: I., XI. és XII. Borda → csak a saját csigolyájuk testével ízesülnek

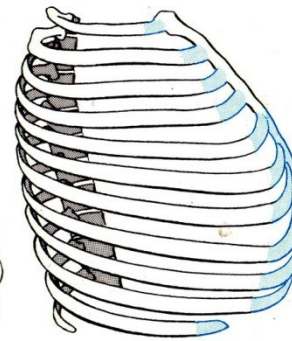
A Expirationsstellung des Brustkorbes von vorne

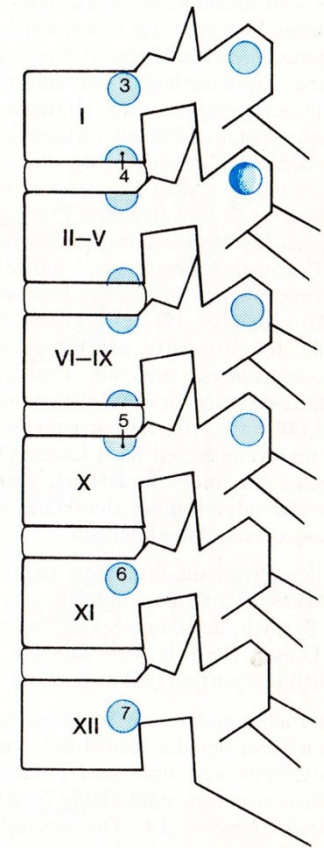
B Expirationsstellung des Brustkorbes von der Seite

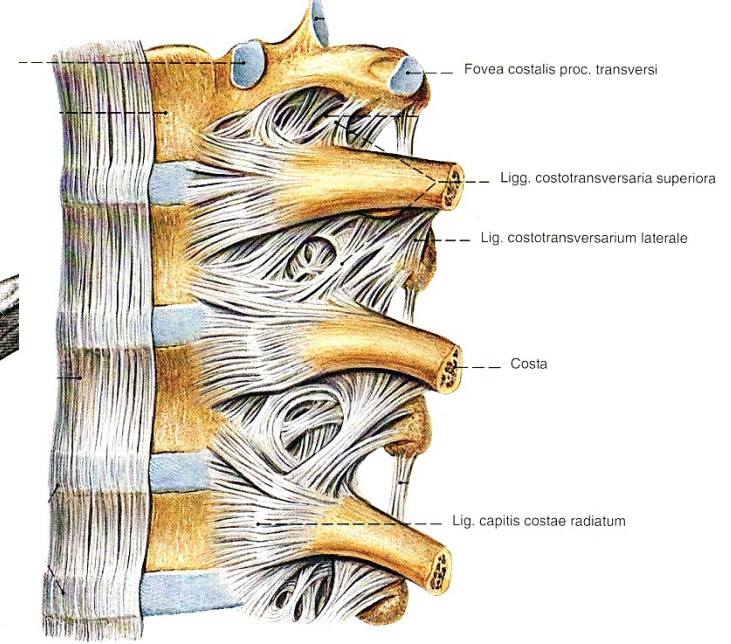
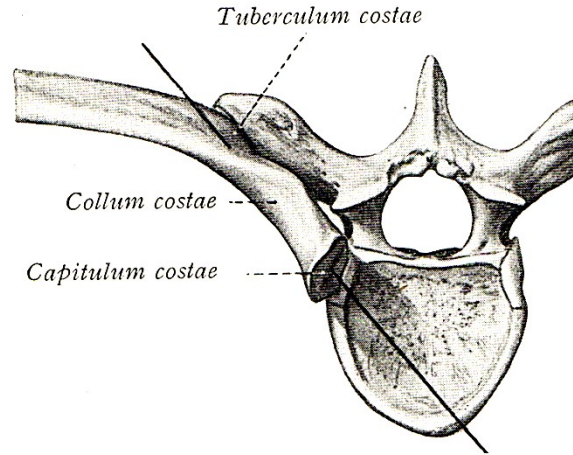
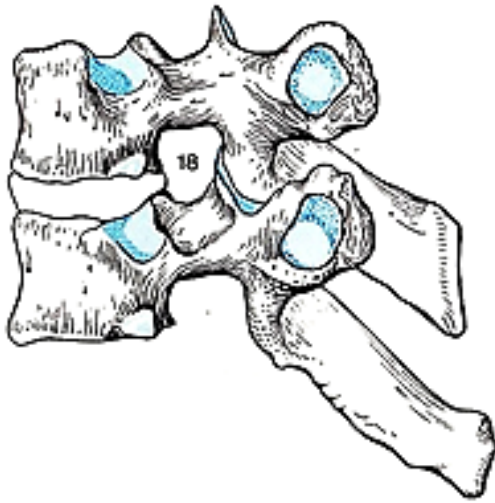

C Inspirationsstellung des Brustkorbes von vorne

D Inspirationsstellung des Brustkorbes von der Seite

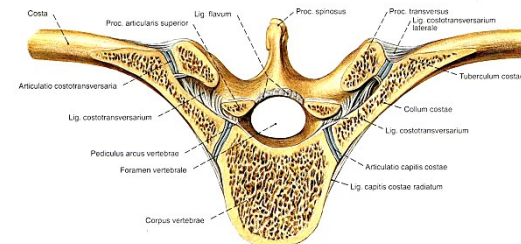
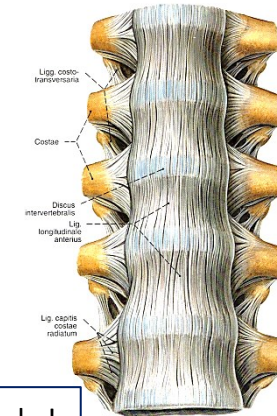
Articulatio capitis costae:

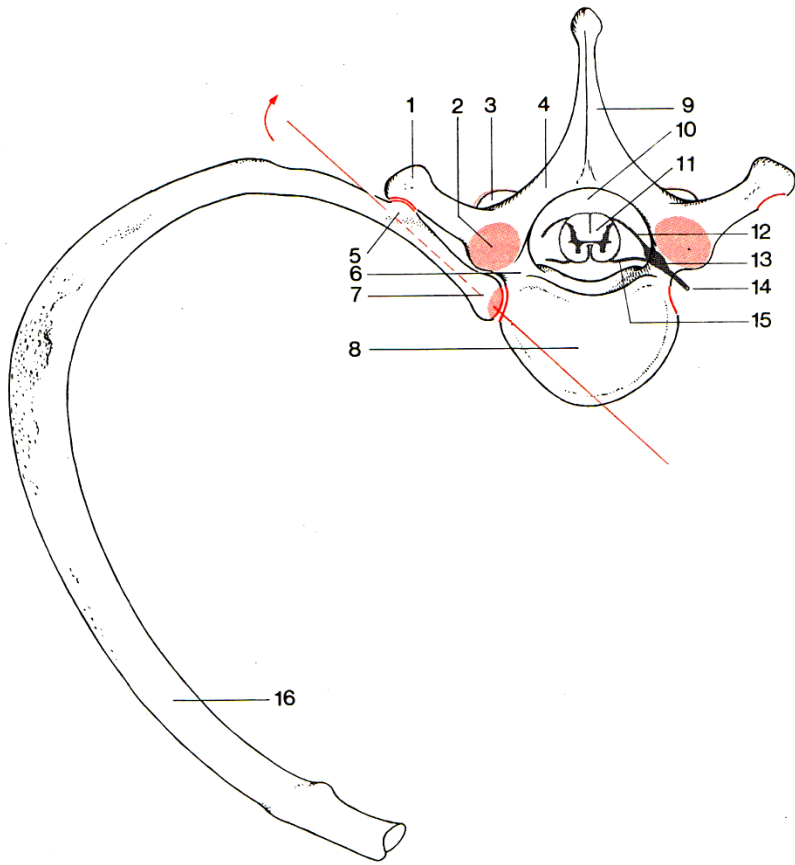
Caput costae + a két szomszédos fovea costalis ált. rostos porc fedi a felszíneket
aránylag laza tok, szalagokkal
(lig. capitis costae intraarticulare et radiatum)

Articulatio costotransversalis:

Tuberculum costae + fovea costalis a harántnyúlványon
üvegporc
lazább tok + szalagok
(lig. costotransversarium, ~ lat. et sup.)

közös tengely!

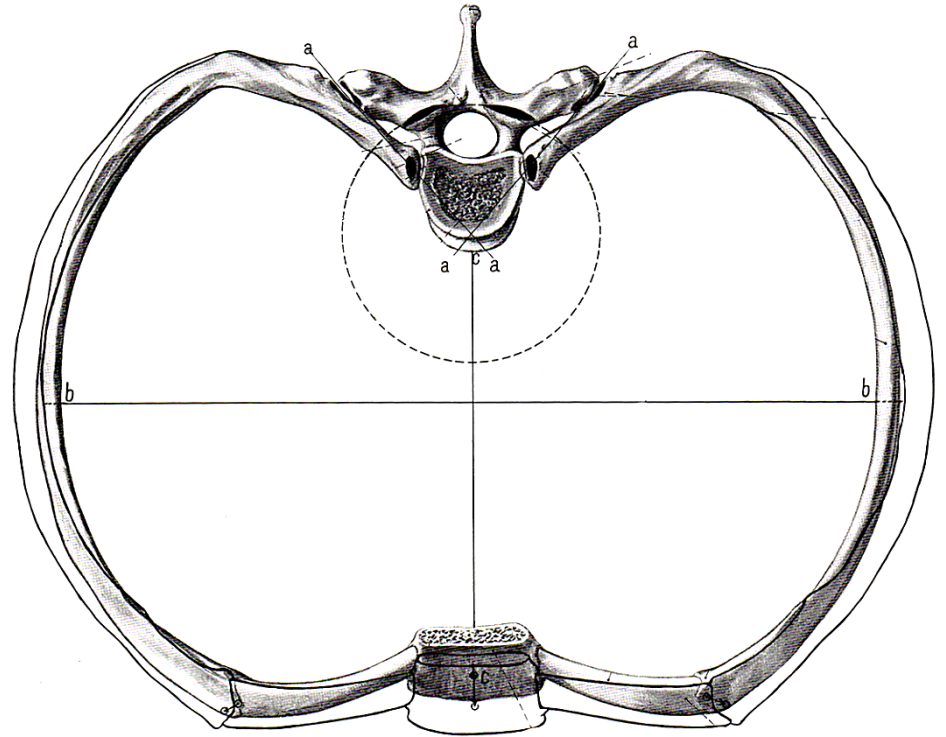
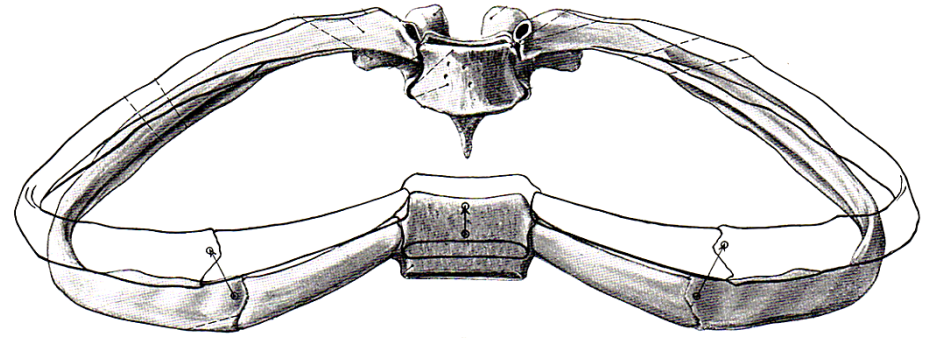

forgó ízület jön létre

tengelye a collum costae-n halad át

Két oldalról a tengelyek a **felső** szomszédos csigolyatest elülső részében metszik egymást.

(a horizontális és a sagittalis síkkal is kb. 45°-ot zárnak be)

Az angulus costae-ig a bordák forognak az ízületben, attól előre pedig emelkednek, valamint a csigolyaoszloptól és a középvonaltól távolodnak. Belégzésben a mellkas így szélesebb és lekerekítettebb lesz.

felőtt

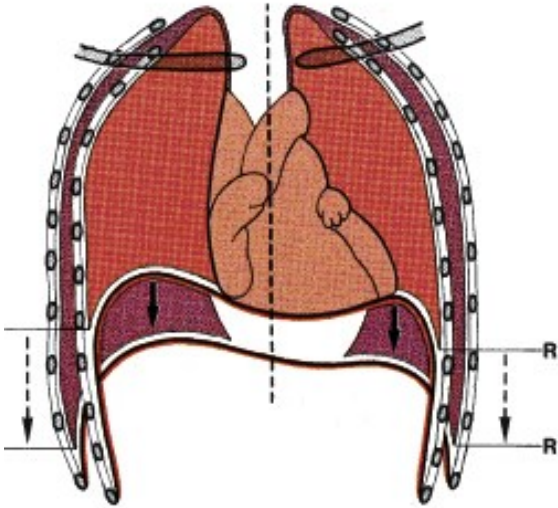

gyermek (3 éves)

a felőtt mellkas horizontalis metszetben
jellegzetesen bab alakú

csecsemő és kisgyermek mellkasa kerek (hordó
alakú) – csekély légzési rezervvolumen!

Légzőizmok

Rekesz nélkül nincs légzés

Legfontosabb belégzőizom

Motoros egység: 25-120 izomrost/axon

Belégzés alatt a rekesz összes izomrostja egyidejűleg húzódik össze

Belégzés:

Nyugodt belégzés:

Rekesz 1,5-2 cm-t süllyed, kupolák görbülete alig változik

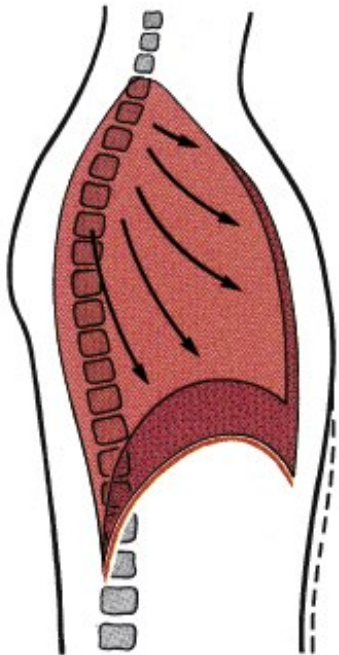
Hasi szervek lefelé mozdulnak el → has előre boltosul (hasi légzés)

Mély belégzés:

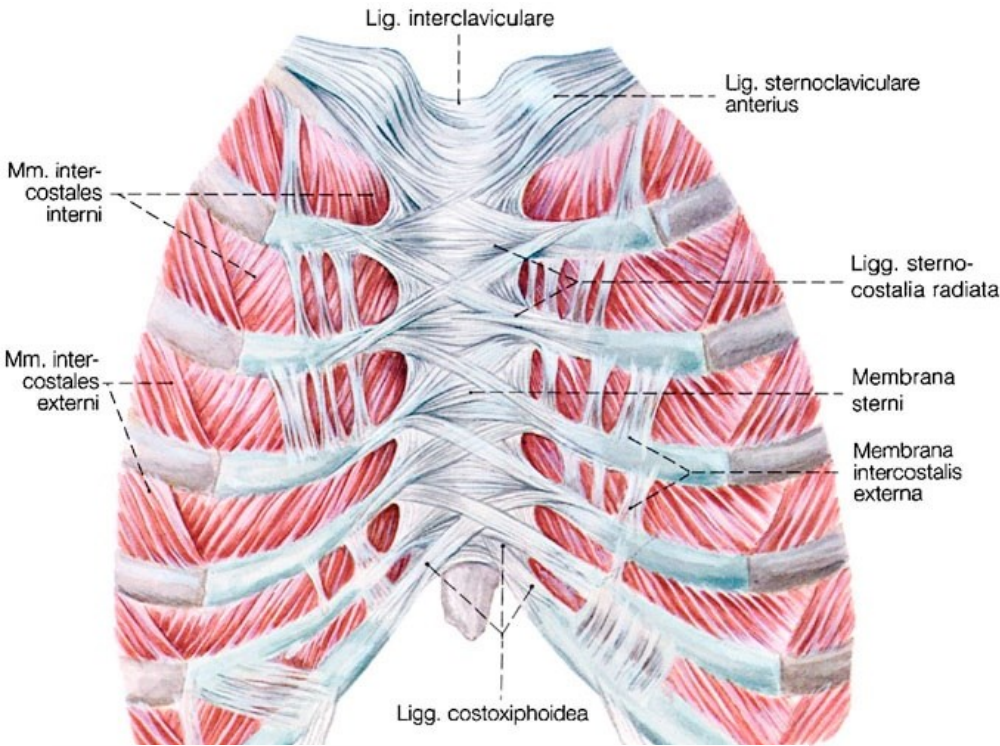
Rekesz 6-10 cm-t süllyed

Kupolák lelapulnak

Sinus phrenicocostalis megnyílik (rekesz és mellkasfal közti szöglet nő)

Bordaközti izmok

- Mellkas saját izmai
- Lefutásuk megegyezik a hasizmok lefutási irányával, de még metamer tagozódást mutatnak
- Beidegzés: Nn. intercostales

Mm. intercostales externi (M. obl. ext. abd., V)

E: tubercula costarum

T: bordaporcokig (kieg.: membrana intercostalis ext.)

Funkc.: belégzés, bordákat emeli

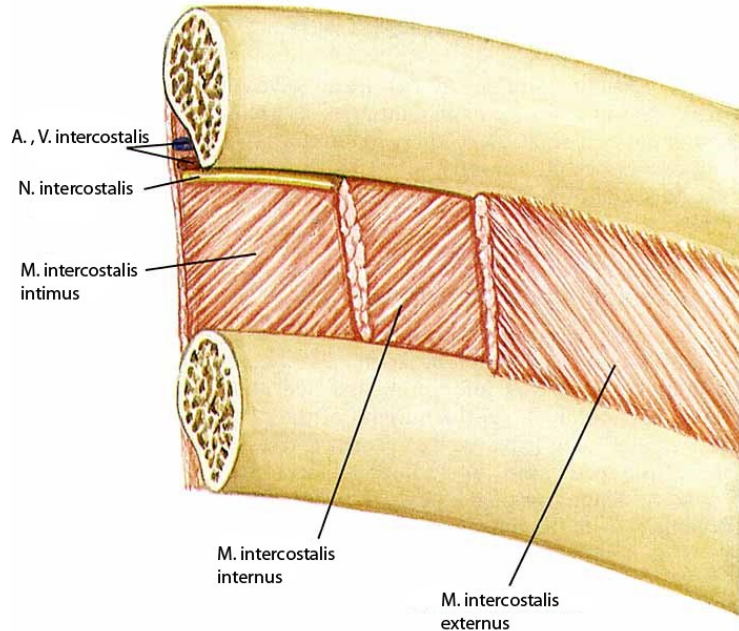
Mm. intercostales interni (M. obl. int. abd., A)

E: sternum, bordaporcok

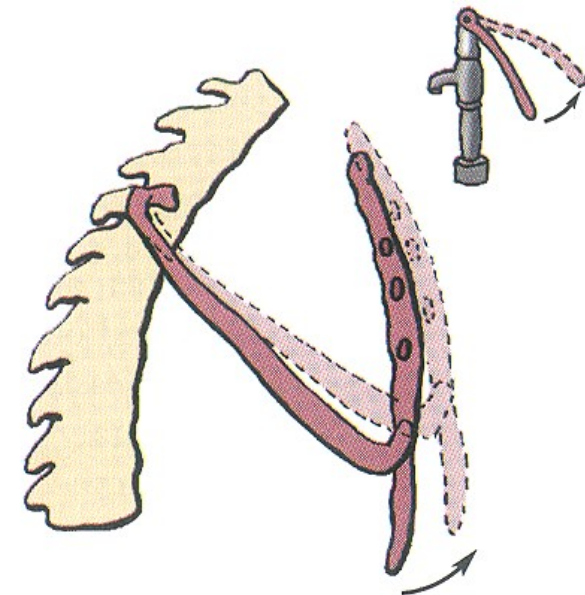
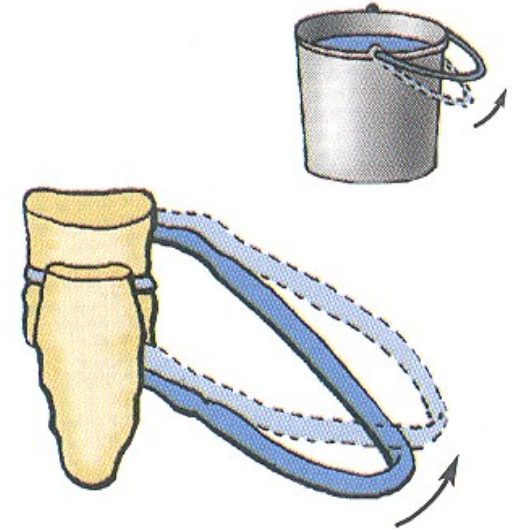
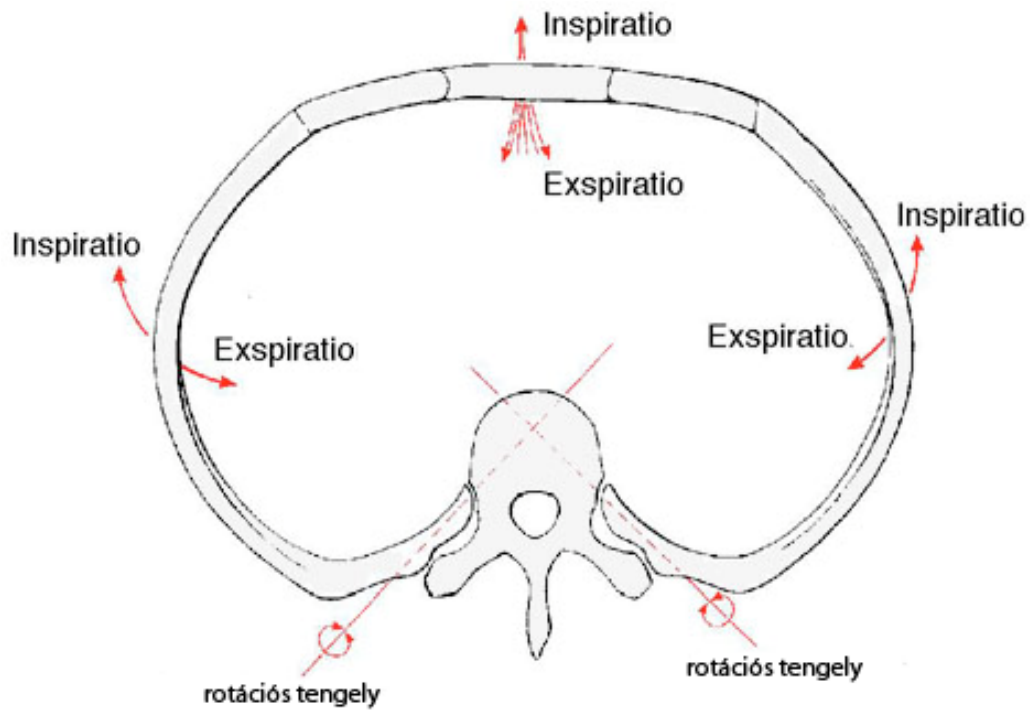
T: bordaporcok, bordák a tub. costalisig, onnantól hátrafelé: membrana intercostalis interna

Funkc.: kilégzés

mm. intercartilaginei: belégzés

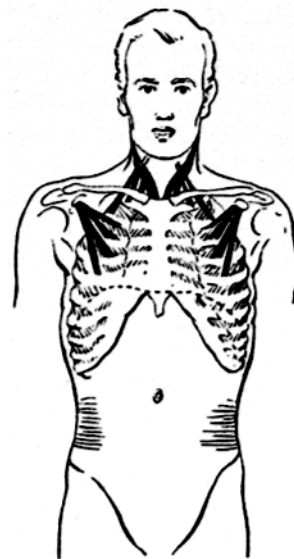
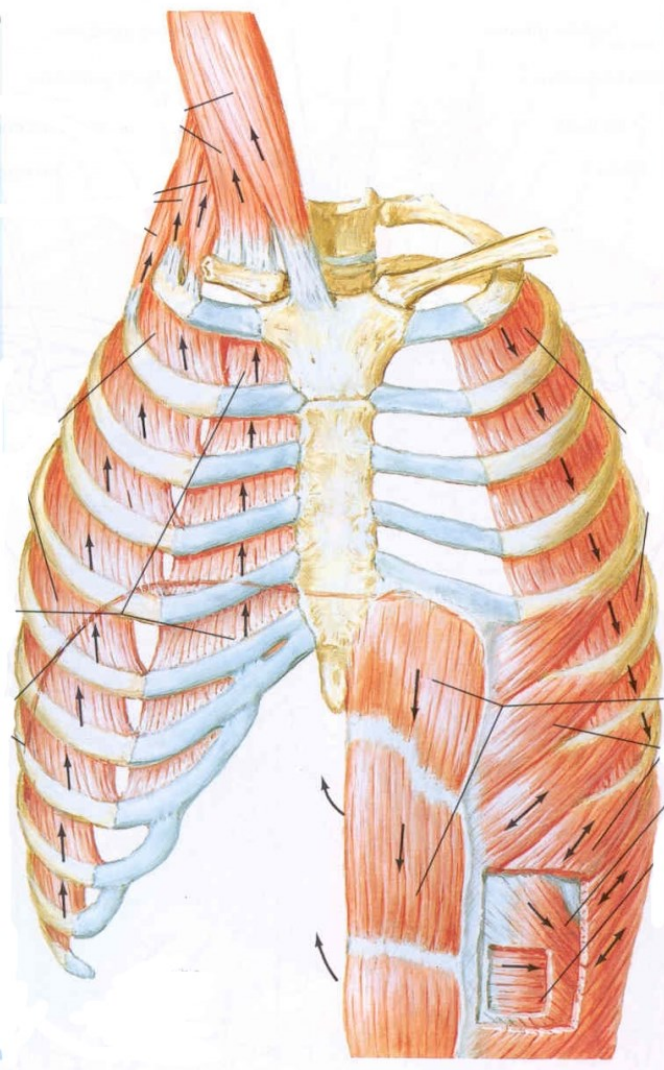

Bordaközti izmok működése

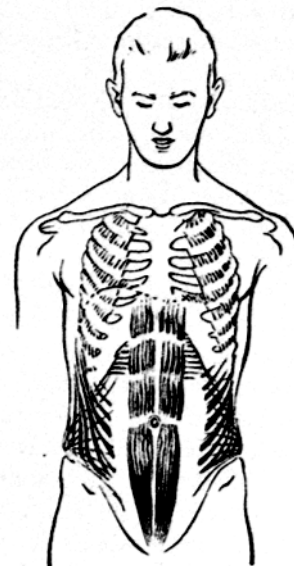

Belégzésnél a mellkas haránt és sagittalis átmérője is tágul

*belégzés
(inspiratio)*

*kilégzés
(expiratio)*

Belégzés:

- belégző izmok
- izmok, amelyek a bordákat is tudják emelni
- mellkas elaszticitása

Mm. levatores costarum

Mm. intercostales externi

Mm. scaleni

Mm. pectoralis minor

M. serratus posterior sup.

M. serratus anterior

egyidejűleg a kilégzésben
szereplő izmok ernyednek

Kilégzés:

- kilégző izmok
- izmok, amelyek a bordákat süllyeszteni is tudják, ill. felfelé nyomva a hasúr tartalmát, csökkentik a mellüreg térfogatát
- tüdő kollapszustendenciája

Mm. intercostales interni

M. serratus posterior inf.

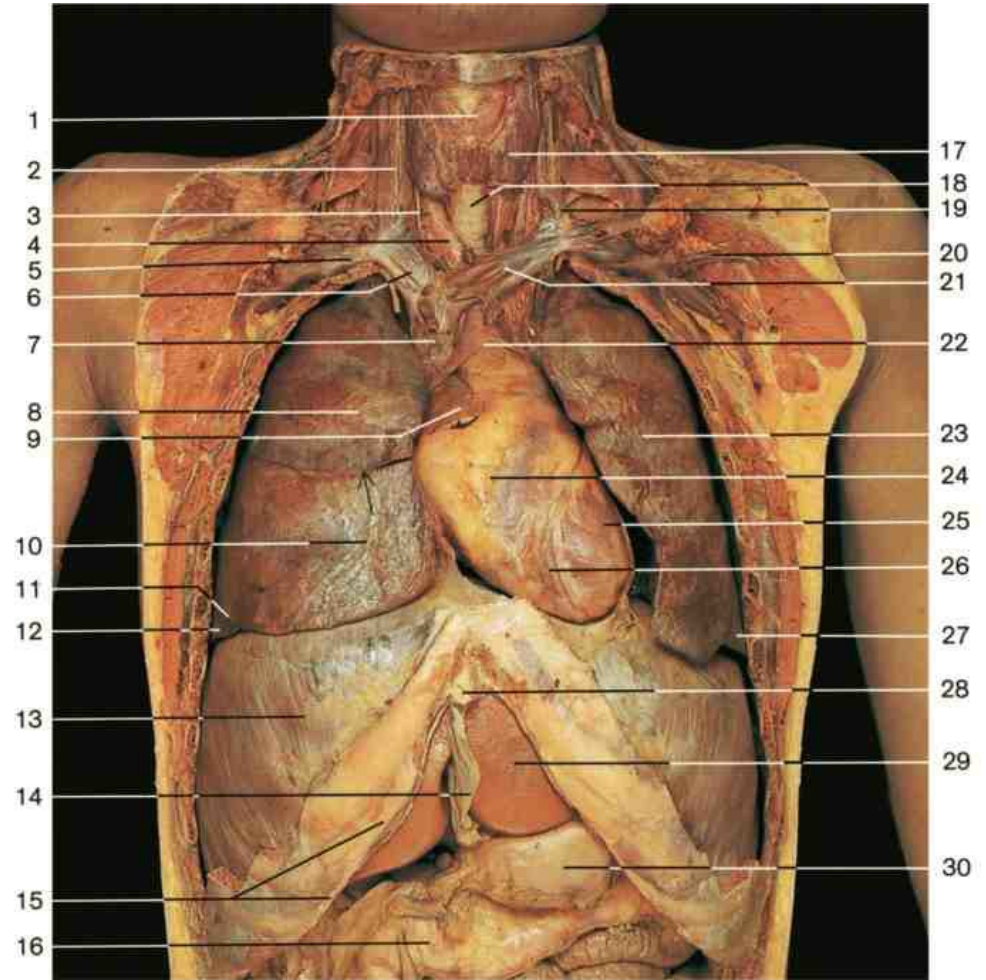
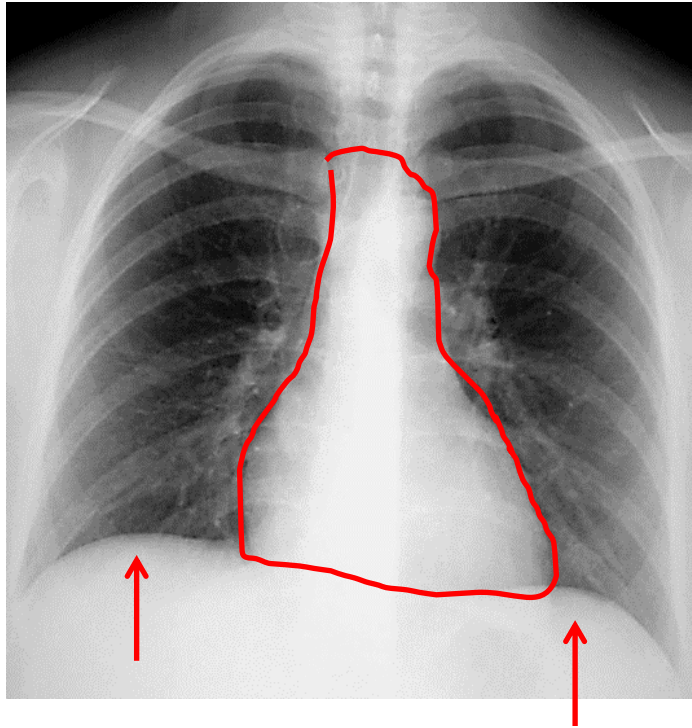
M. transversus thoracis

Mm. subcostales

Hasizmok...

a belégzésben szereplő
izmok ernyednek

Rekeszizom (diaphragma, *phrenes*)

1 Musc. cricothyroideus
 2 VJI dextra
 3 N. vagus
 4 ACC dextra
 5 V. subclavia dextra
 6 V. nrachiocephalica dextra
 7 VCS
 8 Pulmo – lobus superior
 9 Auricula dextra
 10 Pulmo – lobus medius

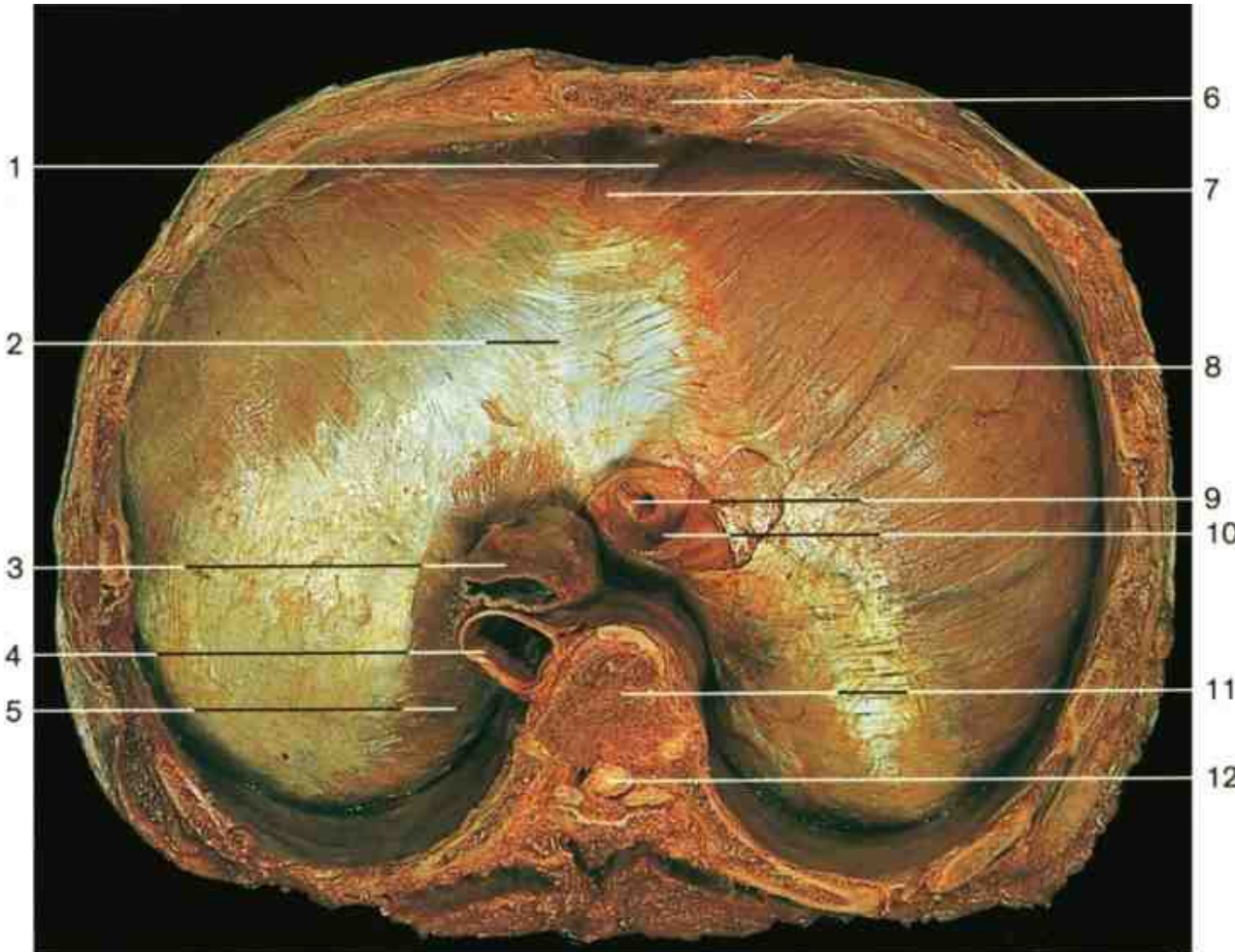
11 Fissura obliqua
 12 Pulmo – lobus inferior
 13 Diaphragma
 14 Lig. Falciforme hepatis
 15 Margo costae
 16 Colon transversum
 17 Gl. thyroidea
 18 Trachea
 19 VJI sinistra
 20 V. Cephalica sinistra

21 V. nrachiocephalica sinistra
 22 Pericardium
 23 Pulmo – lobus superior
 24 Ventriculus dextra
 25 Ventriculus sinistra
 26 Sulc. Interventricularis ant.
 27 Pulmo – lobus inferior
 28 Proc. xiphoideus
 29 Hepar
 30 Gaster

Pars sternalis

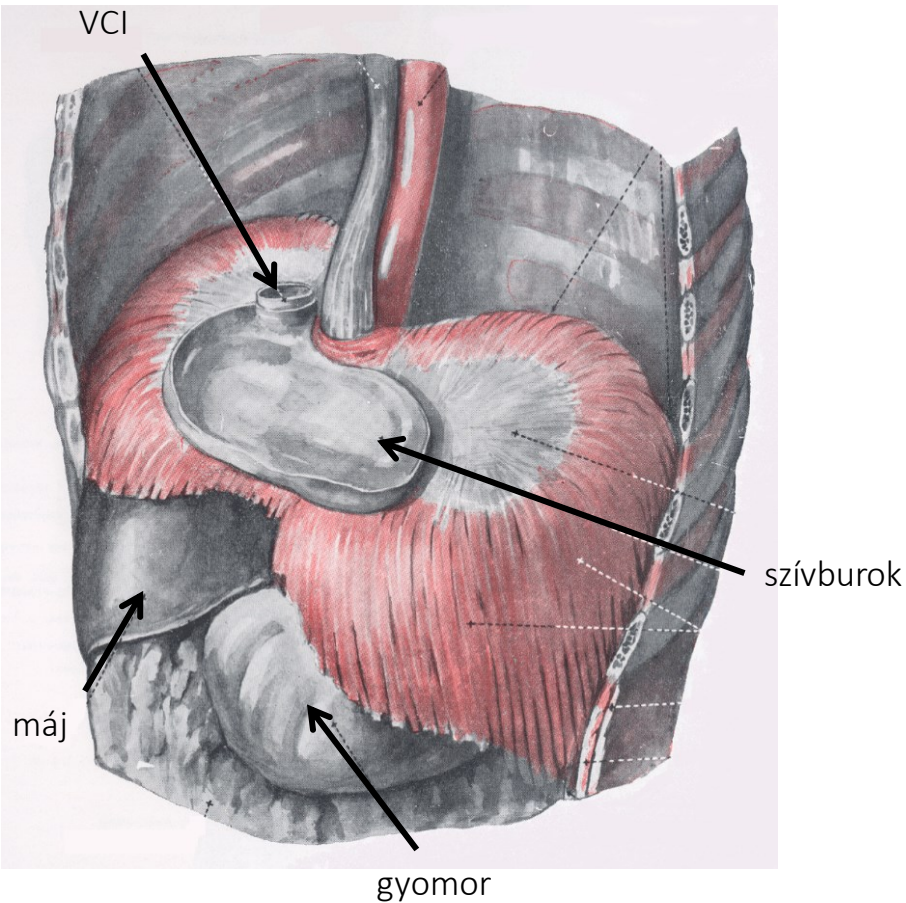
Pars costalis

Pars lumbalis (jobb L4, bal L3)

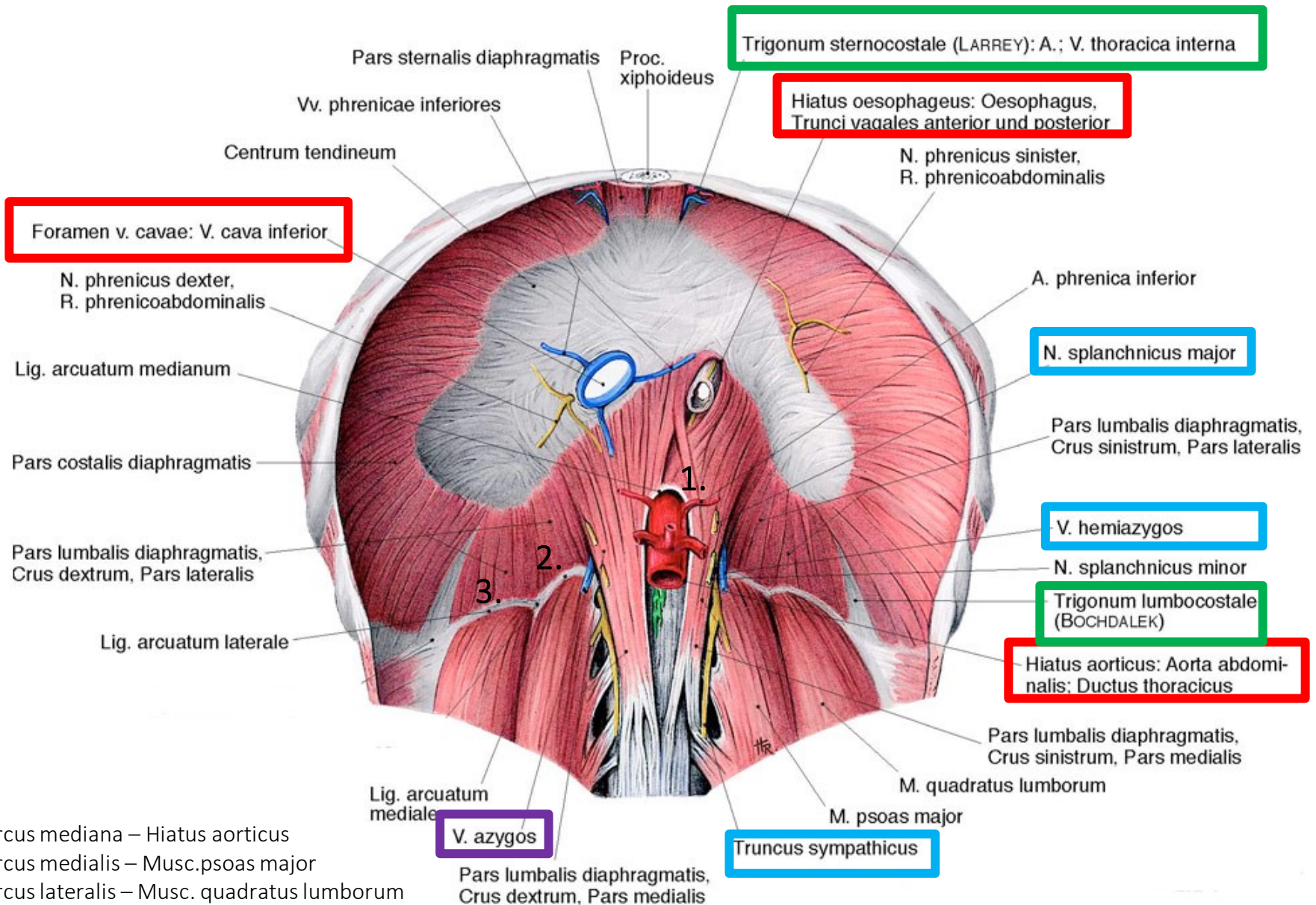
- 1 Trig. sternocostale
- 2 Centrum tendineum
- 3 Oesophagus
- 4 Aorta
- 5 Pars lumbalis
- 6 Sternum
- 7 Pars sternalis
- 8 Pars costalis
- 9 Vv. hepaticae
- 10 VCI
- 11 IX. vertebra thoracica
- 12 Medulla spinalis

Centrum tendineum

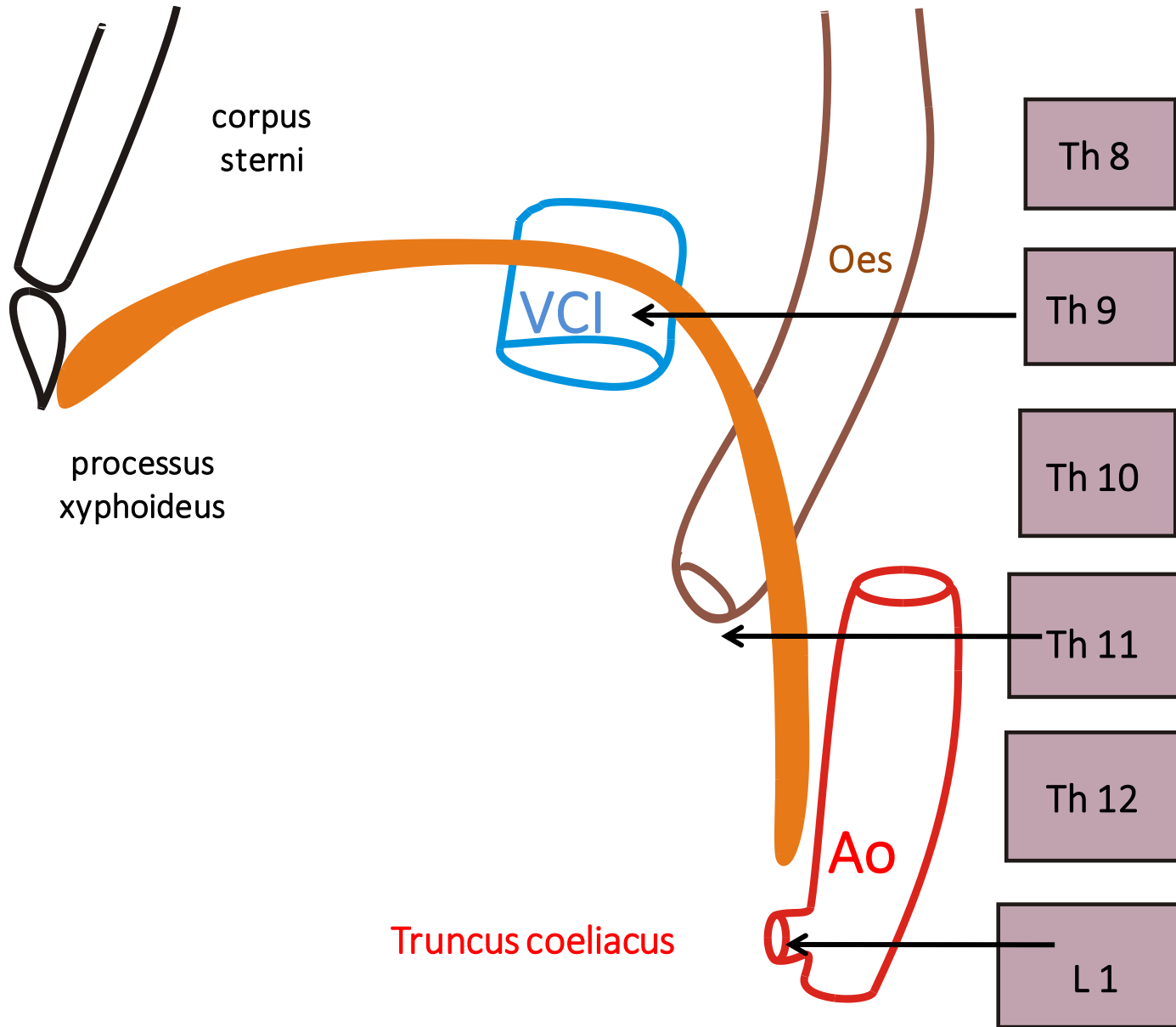

- Lóhere alakú
- Összeköttetés a szemközi izomrostok között (köztes ín), izomrostok tapadási helye
- Rostjai a horizontális síkban ívelt lefutásúak
- Előrefelé kissé lejt
- Elülső része összenőtt a szívburok rostos lemezével („szívnyereg”)
- Átfúrja a vena cava inferior (VCI): foramen venae cavae

Rekeszen áthaladó képletek

Rekeszen áthaladó képletek topográfiája

Köszönöm a figyelmet!

Források:

Dr. Baksa Gábor: Mellkas, rekesz

Dr. Kántor Orsolya: Diaphragma thoracica (Légzőizmok, légzésmechanika)